

Mānch., Freimano stov., Trečiadienis, 1946. VI. 27. / III m. / Nr. 264/301/

Iš Sąjunginių Tautų konferen- cijos

Neujorkas. Užs. reikalų min. te-
besvarsto Triesto klausimą. Molot-
ovas jau sušvelnines savo reika-
lavimus. Užs. reikalų ministrai
vėl susirinkę trečiadienį po lais-
vo pasikalbėjimo pas Rynessą. To-
liau Sąjunginių Tautų konferenci-
ja svarstys informacijų suteikimą
apie karines pajėgas svetimuose
kraštuose. Noel Baker reikalauja
žinių ir apie tas karines pajėgas,
kurios laikomos ir savo kraštuose.
Tokiais žiniomis turinti, be to, ištir-
ti tam tikra komisija.

Jei Rusija palieka gen. Smutsa
ramybėje
/ „Daily Mail“, Rencloir Churchill /

Sovietai užpuolė Pietų Afriką
dėl to, kad ji nenorinti vakarų
Afrikos atiduoti tarptautinei pa-
tikėtinių tarybai. Tokios takti-
kos rusai griebiasi visose tarp-
tautinėse konferencijose. Sovietų
Rusijai nė vienas klausimas nėra
per smulkus nei vienos dalykės per
tolimes, jei tai Rusijai yra nau-
dinga skleistis nesantaikė ir sabo-
tuoti tikruosius STO tikslus. Bet
šia proga galima vis dėlto paste-
bėti, kad rusai padarė techninę
klaidą. Rusai, užkibindami Pietų
Afriką, tik save sukompromitavo ir
susilaukė griežto ir pelnyto mar-
šalo Smutso pareikimo. Maršalas
Smutsas yra nė tikrai iš labiau-
siai gerbiama senosios kartos din-
lomėtu, bet ir gebiausias visų ma-
žųjų valstybių politikas. Dar di-
desnė klaidą padarė Sovietų Rusija
pasirinkdama Pietų Afriką savo in-
formacijų objektu. Jei Pietų Afri-
ka, pagal rusų reikalavimą, turi pa-
vesti viena iš vokiečių atsikariau-
to provincija per I-ąjį Pasaulinį
Karo, tai, savaine aišku, būtina rei-
kalautina, kad Rusija perduotų tar-
ptautinei patikėtinių tarybai tris
Pabaltijo valstybes, kurias ji už-
kariavo ir aneksavo II-jo Pasauli-
nio Karo būvyje. Anksčiau ar vė-
liau STO arba taikos konferencijo-

je Pabaltijo valstybių klausimas
turs būti iškeltas. Kada tai
įvyks, jis bus nepaprastai Sovietų
Rusijai kompromituojas ir
nemalonus.

Sovietų Rusijos kalbėtojas
Žingov, kaltindamas Pietų Afriką,
rėmėsi STO chartos I-ju ir 77-ju
straipsniais. Jis spyrėsi, kad pa-
gal šį paragrafą tarptautinė pa-
tikėtinių taryba yra privaloma
visoms teritorijoms, kurios dabar
yra laikomos mandatais ir toms
teritorijoms, kurios galėtų būti
atidailintos nuo valstybės, kaip
II-jo Pasaulinio Karo išdava. Sa-
vaine aišku, kad Pabaltijo valsty-
bės įeity į antreję kategoriją.
To patį argumenta su tokiau pat
griežtumu galima panaudoti Sovietų
Rusijos teritorijoms, kurias ji
aneksavo iš Suomijos ir Lenkijos,
kurios buvo prieš valstybės, nes
Suomija paskelbė karą Rusijai, o
Rusija žygiavo petys petin su sa-
vo sąjungininke Vokietija 1939 ir
dalinosi Lenkija. Aišku, Sovietų
Rusija atidarė toli siekiančią
politinę reviziją. Pabaltijo val-
stybės randasi anapus gelžinkelio
uždangos ir niekas nieko tikra
nežino, kas ten darosi. Bet tai,
kas sužinota, sudaro vieną didžia-
sųjų nusikaltimų žmonijos istori-
joje. Pagal gėdingą Ribbentropo
ir Molotovo susitarimą, Rusija oku-
pavo Pabaltijo valstybes 1939, nor
Vokietija nenoriai sutiko. Tuo me-
tu tūkstančiai prieš komunistiš-
kai nusistačiusių pabaltiečių bu-
vo nužudyta. 1941 m. birželio mėn.
Vokietija užpuolė Rusiją, greitai
išvijo rusus iš Pabaltijo ir siau-
ringai, kaip ir sovietai, atsikeršį
tiems pabaltiečiams, kurie bon-
dradarbiavo su rusais. Galutinai
įvyko visų baisiausias atsikeršio-
jimas 1945 m., kada rusai grįžo ir
dešimteriopai atsikeršijo prieš
tuos pabaltiečius, kurie dirbo su
vokiečiais. Didelio saugumo su-
metimais deportavo šimtus tūkstan-
čių pabaltiečių į Rusijos gilumą.
Jei kartais kai kas nurodo švelni-
nėjančias aplinkybes dėl pirmosios

rusų invazijos į Pabaltijį, kad ji tai įvykdžiusi vien tik dėl atsargumo prieš savo sąjungininkę Vokietiją, taikingoms intencijoms niekuomet netikėjo, net toms dienomis, kada Molotovas buvo laimingas Ribbentropui užkabines Lenino ordinar ant kaklo. Jei, kaip neseniai nurodė kalintoji ir puikioji JAV žurnalistė Dorothy Thompson, nepasitikėjimas Vokietija būtų vienintelis Rusijos tikslas Pabaltijo valstybių okupavimui, tai Rusija galėjo ir jau turėjo iš Pabaltijo išsikraustyti, kai nacizmo pavojus praėjo. Be abejo, nes, koks nors laisvo pasaulio kalbėtojas bus pakankamai drąsus iškelti šį klausimą Molotovui arba Višinskiui, kada Pabaltijo kraštų problema pagaliau bus viešai iškelta, nes per ilgai ją gaubė tyla.

JAV panaigia gandus apie amerikiečių kariuomenės siuntimą į Graikiją

Vašingtonas /AP/. JAV Karo Ministerija panaigė vieno Atėnų laikraščio gandus, kad 18.000 amerikiečių karių gruodžio mėn. atvyks į Salonikius. Prašto Ministerija pareiškė, kad ta žinia yra „išlaužta iš piršto“. JAV Užsienio Reikalų Ministerijos oficialūs slugsniai irgi pareiškė nieko nežina apie tokį planą.

Žinia apie amerikiečių kariuomenės atvykimą į Graikiją išspausdino lapkričio 23 d. Atėnų dešiniosios pakraipos laikraštis „Vraityni“. Jis pareiškė, kad pagal „vieno autoritetingo šaltinio“ pareiškimą, Salonikiuose ruošiamos batalijos amerikiečių kariuomenei, kuri atvyks gruodžio pradžioje.

JAV Karo laivai Aleksandrijoje

Aleksandrija /AP/. JAV kreiseris „Huntington“ ir naikintojas „Rich“ lapkričio 24 d. atplaukė į Egiptą uosta Aleksandrija neoficialaus vizito ir 21 šūviu salin-tavo.

Manuileskis reikalauja ištirti pasikėsinimą prieš Stedniką

Naujorkas /AP/. Ukrainos atstovės SEO Manuileskis lankėsi pas Byrnese lapkričio 24 d. ir pareikalavo nubauti tuos atentatininkus, kurie šovė į Ukrainos atstovę Grigorij Stedniką vienoje Naujorko gastronomijos krautuvėje. Gerai

informuoti slugsniai sako, kad Manuileskis oficialiame laiške Byrnesei išdėstė, kad jis abejoja policijos tvirtinimu, jog pasikėsinimas buves olinis apipilėsimas.

Manuileskis prašo Byrnese užtikrinti, kad pasikėsinimas prieš Stedniką būtų neatidėliojant ištirtas ir jam pranešta, kokių priemonių bus imtasi. Manuileskis laiške toliau rašo, kad pasikėsinimas, pasirodė, buves „iš anksto apgalvotas“. Anksčiau Manuileskis pareiškė laikraštininkams, kad jis laikės šį atentatą „politiniu nusikaltimu“. Tuo metu gydytojai pareiškė, kad Stedniko gyvybei negresia joks pavojus, nes buvo padaryta sėkminga operacija ir kraujo transfuzija. Bet kadangi ji sužaidė sprogstamoji kulka, turės keler mėnesių gulėti ligoninėje.

Trumpos žinios

- Paryžius. Ier Prancūzijos rinkimus komunistų ir katolikų partijai gauti balsai beveik susilygino. Galutiniai daviniai netrukus bus paskelbti.

- Maskva. Iš Maskvos pranešama, kad vienam rusų mokslininkui pavykė atomo skaldyti nauju būdu.

- Naujorkas. Anglikasių streikas tebetrunka. Streiko organizatorius Lewis yra patrauktas į teismą. Jo byla bus svarstoma trečią dieną.

- Belgradas. Oficiali Jugoslavijos žinių agentūra Pažjug praneša, kad Graikijos vyriausybė saugo šmeižtais skelbiamais, kad graikų partizanai gauna iš užsienio ginklus ir esą vadovaujami užsieniečių, nuėjus taip toli, kad diplomatiniai santykių palaikymas tarp abiejų kraštų esąs pavojus. Jugoslavija atkreipusi į tai graikų vyriausybės dėmesį ir net atšaukusi iš Atėnų savo pasiuntinį.

- Sofija /reuter/. Bulgarijos steigiamojo seimo pirmininkas Vasil Bolerov pavadė komunistų partijos vadui Georgi Dimitrov sudaryti naują vyriausybę.

- Paryžius /Dana/. Prancūzų ministrų kabinetas, vadovaujant Georges Bidault, nutarė reikalauti nedelsiant įjungti Saarą krašto į Prancūzijos ekonominių interesų sritį.